

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. december 29 szombat. A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM. 302. SZÁM.

Éljen
szeretett hazánk,
a Román Népköztársaság!

Népköztársaságunk kikiáltásának negyedik évfordulójára

száira, a szovjet tapasztalatokra támaszkodott, amely világosan megmutatta, hogy szocialista iparosítás nélkül nem lehet a szocializmust felépíteni.

Népköztársaságunk kikiáltásának 4-ik évfordulója kedvező alkalom arra, hogy felmérjük eredményeinket. Szemeink előtt

szélesebb körben kibontakozó sztáhanovista mozgalom ragyogó példákat állít elénk: Ion Furtuna és Teleki Imre vasesztergályosok már 1954-re termelnek. Több, mint 3 ezer vasesztergályos, 6500 acélipari és 7000 textilipari munkás a szovjet sztáhanovisták munkamód-

növekedését. A szocialista bérrendszer lehetővé teszi dolgozóink számára a bőséges élet megteremtését. Tomoioga Stefan sztáhanovista bányász havonta 50 ezer lejt. Nástasa Vasile kőolajipari élmunkás havonta 30 ezer lejt is megkeres. Népköztársaságunkban a mun-

nőttek és nőnek ki a földből az üzemek és gyártelepek, a békés építés nagyszerű alkotásai: a Duna—Fekete-tengeri csatorna, a V. I. Lenin vízierőmű, a Scănteia-ház, stb.

Száz és száz olyan gépet gyártanak üzemünk, amelyeket azelőtt uzsoraáron a kapitalista országokból hoztunk be. Az ipari termelés terén egyedül 1951-ben olyan eredményeket értünk el, amelyre a burzsoáföldesuri rendszer tíz esztendő alatt sem volt képes. Száz és száz vállalat teljesítette 11 hónap alatt az állami tervet és ezzel dolgozóink Népköztársaságunk és a béketábor megerősödéséhez járultak hozzá. Sikereink a dolgozók munka iránti új magatartásának kifejezői. A munka nálunk egyre inkább becsületbeli dologgá, dicsőségé, hőslességgé vált. Az egyre

szerei alapján harcol az ötéves terv időelőtti teljesítéséért. Az 1951-ik évi terv sikeres eredménye fontos láncszemet képez a szocializmus felé vezető uton. Elért eredményeink szembetűnőbbek, ha futó pillantást vetünk Olaszországra, amely a „Marshall-segély” „áldásában” részesül. Az olasz üzemek egész sorát, amerikai parancsra bezárták és a dolgozók tízezrei kerülnek utcára, növelve az olaszországi munkanélküliek milliók tömegének számát. A még üzembelen lévő vállalatoknál és gyáraknál — szintén amerikai parancsra — olyan munkamódszereket és bérrendszert vezettek be, amely a dolgozókat a végsőkig kizsákmányolja és a tőkésnek hasznát korlátlanul növeli.

Hazánk dolgozóit évről-évre érzik életszínelvonaluk állandó

kaberen kívül hatalmas szocialista juttatásokban részesülnek a dolgozók, amely juttatások egyharmaddal növelik reálbérüket. A kántinok száma ebben az évben, 1948—49-hez viszonyítva, 200 százalékkal emelkedett. Száz és száz, ezer és ezer új, kényelmes munkáslakás épült. Ebben az évben 279 ezer dolgozó phent az ország különböző üdülőtelepein. Kórházaink ágyainak száma, 1945-höz viszonyítva, 400 százalékkal emelkedett. Mindez népi demokratikus rendszerünk eredménye, amely Pártunk gondoskodását bizonyítja.

Megváltozott hazánk dolgozó parasztságának élete is. A dolgozó földművesek nemzetségre való tekintet nélkül, egyszerűs-mindenkorra felszabadultak a földesurak igája alól, a gazdaságban és fullajtárjalk korbá-

csa alól és a dolgozók állama támogatja őket, hogy új, bőséges életet teremthessenek maguknak. 1951. harmadik évnegyedében a falusi szövetkezetek kétszer annyit árut kaptak, mint a múlt év hasonló időszakában. A burzsoáföldesuri rendszer idején valóságos bünszövetkezet alakult a dolgozó parasztság kifosztására. Ma a dolgozó parasztság a szövetkezeteken keresztül olcsó áron tud iparcikkeket vásárolni és terményeit előnyös feltételek mellett értékesíteni. A dolgozó parasztság minden téren érzi a munkásosztály önzetlen, békés gondoskodását. Megváltozott a falu arculata és a dolgozó parasztság élete. Iskolák, kulturotthonok, egészségházak, kórházak épülnek szerte az országban. A kollektív gazdaságok egyre jobban megerősödnek. A traktorokkal, gépekkel és a szovjet tudományos módszerekkel megművelt földek soha eddig nem látott gazdag termést biztosítanak, s a termelésosztás pedig ragyogóan bizonyította a szocialista mezőgazdaság felsőbbrendűségét. Ezzel szemben például Olaszországban, ahol több tíz- és tízezer hektáros nagybirtokok vannak, millió és millió földnélküli paraszt kénytelen éhbéért a földesurak birtokain robotolni, vagy munkanélkül tengetni életét.

Hatalmas utat tettünk meg kulturforradalmunk útján is. Tanügyi reformunk eredményel csaknem felmérhetetlenek. 1951-ben több, mint 500 ezer irástudatlan tanult meg írni és olvasni. Az iskolai és egyéb ösztöndíjak összege 1948—49-hez viszonyítva, ebben az évben kétszeresére emelkedett. Iskolai növendékeink száma megközelíti a kétmilliót, míg a középiskolásoké a kétszázazret. Az egyetemi hallgatók száma a háború előtti számhoz viszonyítva, 31 ezerrel emelkedett.

A Román Munkáspárt vezetésével az ország együttélő nemzetiségei a bölcs sztálini nemzeti politika alkalmazásával teljes jogegyenlőséghez jutottak. A nemzetiségek közötti széthúzás, amelyet a polgári-földesuri rendszer a dolgozók erőinek a megosztására mestersegesen szított — megszűnt. Helyébe a román és az együttélő nemzetiségek testvéri együttműködése lépett.

Népköztársaságunk, mely összes dolgozóinak nemzetségre való tekintet nélkül igazi hazája, — a szervezett békearcvonal tevékeny tényezője. Hazánk külpolitikája, országunk szocialista átalakítását végző népi békéakarátát fejezi ki. A Szovjetunióval való forró testvéri kapcsolatok és a népi demokratikus országokkal való őszinte barátság sziklaszilárd biztosítéka hazánk függetlenségének, békés alkotó munkánk sikerének, a szocializmus építésének!

Az államosítás óta hatalmas szocialista szektort teremtettünk népgazdaságunkban. Ez képezi népgazdaságunk szocialista átalakulásának alapját. Két egy éves állami tervünk és első öt éves tervünk első évének eredményei azt igazolják, hogy Pártunk Lenin és Sztálin tanítá-

A Román Népköztársaság néptanácsai*

DR. PETRU GROZA
a Román Népköztársaság
minisztertanácsának
elnöke

Egy évvel ezelőtt választották meg a Román Népköztársaságban első ízben a néptanácsokat — a legdemokratikusabb helyi közigazgatási szervek, amelyek országunk valaha is ismert.

A népi demokratikus rendszer, amely a forradalmi átalakulások és a dorozdák harca során született meg, kihirdette és a valóságban is biztosította a demokratikus szabadságokat: a sajtó-, a szólás és gyülekezési szabadságot, a vallásszabadságot, a nemzetiségek teljes egyenjóságát, tehát azokat a szabadságjogokat, amelyektől a régi burzsoáz-nyagbirtokos rendszerben megfosztották a dolgozókat. Ugyanakkor a Román Népköztársaság alkotmányában visszatükröződtek azok a feltételek, amelyek a szocializmus alapjainak építéséért vívott harchoz szükségesek országunkban. Ez az alkotmány lehetővé tette, hogy meglessük annak a Romániának — az erős és boldog Román Népköztársaságnak — a kénét, amelynek építésén már dolgozunk.

Azt követően, hogy a Szovjetunió felszabadította országunkat és elhárította felőlünk az amerikai-angol beavatkozás veszélyét, megindult a harc azért, hogy a hatalom a dolgozó nép kezébe kerüljön. Ez a harc elevenen nyilvánította a tömegeknek azt az akaratát, hogy egyszersmindenkorra megszűntessék a régi rendet és olvan új rendszert hozzanak létre, amelyben a nép az ország ura. A hatalom a népi demokratikus táborok kormánynak elnevezése után földreformot hajtottunk végre, elűztük a monarchiát, államostítottuk az ipari vállalatokat és bankokat és lényegesen megerősítettük a régi államapparátust. A Román Népköztársaságban az államhatalom a dolgozók kezébe ment át — ellentétben a burzsoáz alkotmányokkal, amelyek az államot kényszerítik rá, hogy az osztályok közötti „partatlan” közvetítő szerepében ábrázolják, a valóságban pedig a kizsákmánvolgás uralmát biztosítsák — az az alkotmány, amely a Román Népköztársaság megteremtését foglalta törvénybe, egyszers és nyíltan nyilvánította ki, hogy a Román Népköztársaságban minden hatalom a népből ered és a hatalmat a nép gyakorolja.

Ez az elv érvényesült az államhatalom helyi szerveiben is. Funkcióik és összetételük alapján a néptanácsok alapvetően különböznek a burzsoáz országok városi önkormányzataitól és városi előljáróságaitól, amelyek a burzsoáz állam bürokratikus szervezetének vannak alárendelve. A néptanácsok biztossítják a tömegek széleskörű és teljeskörű részvételét az állam-

vezetésben. A falusi, kerületi, városi és területi néptanácsokban 109 000 küldött dolgozik, köztük 12 610 a magyar dolgozók képviselőitől, 1450 a német és típviselő nemzeti kisebbségek nevében, a román munkások, parasztok és értelmiségiek képviselőivel együttesen. Intézi az ügyeket. 28 500 női néptanácsost nagy szervezői tehetőségrel tesz tanácsvezetővé az állami és gazdasági tevékenység minden területén.

Néptanácsaink keserű munkával mondogatta, hogy vele szemben leggyakrabban a 25. pont, vagyis a 25 korbácsútes alapján (a hadseregben, faluhelyen, stb. gyakran alkalmazott büntetés) alkalmazták az alkotmányt. „Az alkotmány alkalmazásának” neveztek azokat a vérfürdőket is, amelyek a csendőrkötés és a sztrájkoló munkások és a fellázadt parasztok ellen. Valamikor a prefektus tartotta kezében az egész hivatalnok apparátust és az ügyvezető „választás ügy-nökvé” segítségével megteremtette a vakon engedelmessékedő városi és községi előljáróságokat. Akkoriban túlnyúló kis párt lént fel a választásokon és mindvégig a teljes erejével igyekezett eltitkolni a tömegek elől azt, hogy valamennyien odaadón védelmezik a tőkés és nagybirtokosok érdekeit.

A nemzetközi tőke csatlakosnak és a politikai szélkakasok segítségével, akik mind a tőke bércelei voltak, nevésséges áron monopóliumszerű elsőfogókat kapott országunk kincseinek kiaknázására.

Azok a vagyonok, amelyeket a munka és munkásainak kizsákmánvolgása révén harcoltak össze, profit formájában külföldre, az amerikai-angol és egyéb tőkészek kezébe vándoroltak. Az országban csak a megvesztegetések maradtak meg, amelyeket a királyok és miniszterek a koncesszióért kaptak és a nyomorúságos bérek, amelyeket a bányák és gyárak munkásainak fizettek.

Ezek az idők vegervényesen elmúltak. Az ország kincsei most a nép tulajdonában vannak, s az állami érdeke, hogy valamennyi dolgozó tevékenyen vegyen részt az állam minden ügyének eldöntésében. A nép dolgozói, amikden bevonják a dolgozókat az ötéves terv teljesítéséért, az állami gabona-beszolgáltatások idejekorán való végrehajtásáért, az egyre újabb néversanvagforrások felkutatásáért és kiaknázásáért folytatott harcba, hozzájárulnak országunk gazdasági eredmények megszerzéséhez, emellett a dolgozóknak az életszínvonalát, s ugyanakkor meggyorsítják Népköztársaságunk előrehaladását a szocializmus felé vezető úton.

A néptanácsok és a társa

dalmi aktivizálására törekvő alkotás kezdeményezése óriási erőt jelent az ország iparosítása, a falu szocialista átalakítása terveinek megvalósításánál. A néptanácsok működésének eredményeként számos, új, kisebb helyi ipari vállalat alakult, amelyek a helyszínen fellelhető néversanyag és az ipari hulladékok felhasználásával, építőanyagokat, mezőgazdasági felszerelést, fém- és textilkészítményeket, edényt, bútort készítenek. Az ország különböző részeiben jelentős tömegmozgásokat tartak fel és megkezdtek azok kiaknázását. A helyi ipar termelése, nem teljes adatok szerint, ezidén 80 százalékkal növekedett az 1950. évihez képest.

Az ország új gazdának sikerült megváltoztatni számos város külső képét. A külvárosokban és beépítetlen telkekben parkok, kertek, gyermekjátéktérter létesültek. A bucaresti néptanács a városi tavak partjain felépítette a Sztálin-kultúrnparkot, amelyet a dolgozók százszázalékosan építettek. A helyi lakosság ellátását, így például 1951-ben a 1950. évi 210 000 hektárról 290 000 hektárra növekedett.

A kultúrális elmaradottságát és elhanyagoltságát azok, akiknek érdekében állt, a nép kiaknázásához, s akik a nép kifosztásával óriási vagyonokat harcoltak össze. Ma az országban minden feltétel megvan ahhoz, hogy kiaknázhatók a népi és egyre növekvő tudásanyagát. Városi és falusi könyvtárak tízezrei terjesztik a könyveket; kultúrális intézmények és népi kultúregyüttesek viszik szét a kultúrát és művészetet a széles tömegek közé. A tudomány, az irodalom már nem csupán egy maroknyi kiválasztott tulajdonára, hanem az egész nép közkincsévé vált.

A néptanácsok működése hozzájárult a lakosság, különösen pedig a falusi lakosság kultúrális színvonalának emeléséhez. A faluban megjelent a film és a rádió. A falvakban 10 500 kulturális központ működik, ebből 500 ebből az évből alakult. Ez azt jelenti, hogy most már csaknem valamennyi faluban van kulturális központ. A néptanácsok segítségével több száz új elemi iskola nyílt meg, ezek közül sokat saját erejükkel építettek fel a falvak. Ezenkívül 401 egészségháza, 208 szülőkórház és 34 gyermek-rendelőintézet kezdte meg működését.

A néptanácsok azonban még mindig nem használják ki teljes mértékben a néptömegek hatalmas alkotóerejét. Néptanácsokban a tehetségek kimeríthetetlen forrásai rejtenek. A néptanácsok fel tudják kutatni, mint ahogyan fel is kell kutatniuk ezeket a forrásokat és a haza szolgálatába kell állítaniuk őket. Még tevékenyebb munkába kell bevonni valamennyi tanácsost, ki kell bővíteni a munkásokból, parasztokból és értelmiségiekből álló aktívát, — ez a néptanácsok legközvetlenebb feladata. Az is szükséges, hogy céltudatosabban irányítsuk a néptanácsok és külön-külön minden egyes tanácsost munkáját. A tanácsostoknak közelebb kell lépniük a tömegekhez, meg kell ismerniük a tömegek szükségleteit, nagy figyelemmel kell tanulmányozniuk a választók javaslatait, gyakran kell megszervezniük a falvakat és beszélgessék a falu, a kerület, a város választójelöltjeit, javaslatokat kell előterjesztelni, javaslatokat kell előterjesztelni a végrehajtó bizottságoknál. A néptanácsok feladata, hogy gondosan ügyeljenek a végrehajtó bizottságok munkájára és irányítsák az állandó bizottságok mindennapos munkáját, vonják be ebbe a munkába az élenjáró dolgozókat, agronomusokat, a mezőgazdasági szövetkezetek vezetőit, gépállomások igazgatóit, tanítókat, orvosokat.

A dolgozók tudatában és szívében gyökeret vert az a felismerés, hogy a népi demokratikus rendszer minden eredménye nekik, családjuknak és gyermekeiknek javát szolgálja. A munka emberét szorongat megértik, hogy az ország felvirágzása a békés alkotómunka alapján, tudják, hogy a békét az amerikai és angol imperialisták veszélyeztetik. A városi és falusi dolgozók néptanácsai megtevékenyebb harcot fognak folytatni a békekért, a demokráciáért, köztársaságunk megerősítéséért; amely része a nagy Szovjetunió vezetete hatalmas békefrontjának.

A néptanácsok működésének első évi eredményeit az utatják, hogy a tanácsok gazdag tapasztalatokat gyűjtöttek. Megteremtették azt a demokratikus eszközt, amelynek segítségével a tömegek legszélesebb tevékenységét és közdeművészetét egybegangolják szigorú tervszerűséggel és a népi demokratikus állam centralizált vezetésével.

A helyi kormányzati szervek sikeresen állami népi demokratikus állam minden eredménye azért vált lehetővé, mert alapját a parasztság szövettsége képezi. Ez a szövettség egyre erősödik és állandó támogatásban részesül az állami szervek részéről, amelyek a dolgozó parasztság érdekeit védel-

mezik a kulákokkal szemben. Ezt a szövetséget a Román Munkáspárt hozta létre. A párt a népi demokratikus rendszer vezetője és irányító ereje és a néptömegek határtalan bizalommal viselkednek iránta. A párt engedelmességéről és politikai következettségéről a fastizmus ellen, a nép ellenségei ellen, a hatalom kiharcolásáért és a szocializmus felépítéséért vívott harcban tett tanúbizonyságot. Hogy a nép mekkora bizalommal van a párt iránt, azt a múlt évi tanácsválasztások is megmutatták, amikor több, mint tízmillió választó, vagyis a választók 96 százaléka a Román Munkáspárt által vezetett Népi Demokratikus Arcvonalra adta le szavazatát.

A Kommunista Párt, a román munkásosztály élcsapata, már az illegális években, hiszen elveiben, támogatja a baráti kapcsolatokat és az ellendöntő együttműködést az Állandó Frontal. Ezek a kapcsolatok 1933 óta nem szűntek meg.

Azokból az eszmékből, amelyekből a munkások és a dolgozó parasztok szövetsége tevőlegesen, erőt merítünk további harcunkhoz, mely arra irányul, hogy egyszersmindenkorra megszüntessük annak lehetőségét, hogy ember az embert kizsákmánvolgassa és felépítse a szocializmust a Román Népköztársaságban. A munkások és parasztok szövetsége a néptanácsok keretében valósul meg. Ez a szövetség a cselekedetek egyöntetűségében, a kölcsönös támogatásban, a megerősítésben egyre mélyebb tartamot nyer és a városi és falusi dolgozók közös érdekeit szolgálja.

A Román Munkáspárt vezetése hatalmas erőforrás és kezébe annak, hogy a néptanácsok a nép valamennyi küldött munkájának minden területén a helyes utat választja.

A Szovjetunió dolgozó küldötteinél példaképei a néptanácsok, elsajátítva a Szovjetunió tapasztalatait, megteremtve a tanácsokat a befurakodott ellenséges elemektől, megszilárdítva az állami felügyelést, még magasabb fokra emelik gazdasági és szervezői tevékenységüket, még nagyobb mértékben vonva be a dolgozókat az ország felvirágoztatásáért vívott harcba.

A Szovjetunió sztálini alkotmány, ez alkotmány elvei és gyakorlati alkalmazása lelkesítő mintaképek szolgál egész államépítésünkben, az államhatalom helyi szerveinek tevékenységét is beleértve. Maga a Szovjetunió léte, gazdasági hatalma, és az a következetes bekenopolitika, amelyet a Szovjetunió a nagy Sztálin vezetésével folytat, az a segítség, amelyet nagy szomszédunk nyújtott nekünk a nehéz napokban és nyílt állandóan — megannyi biztossíték, hogy erdőtől nem lép előre haladunk, eldöntjük népi demokratikus államunkat és hatalmas, boldog, szocialista hazát építünk.

* Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért!” című folyóirat, 1951. december 23-i számában.

Népköztársaságunk a művészetért és tudományért

Szabadság: ez a legelső segítség. A szabadság, amelyet hazánk törvénye biztosít és amelyet nyújt minden magyarnyelvű tollforgató számára, hogy anyanyelvén írjon, folyóiratokban és könyvekben, folyóiratokban és könyvekben.

A szülőföldjének mélye, a prahovai völgyi petróleumvidék magasságos kútjai, Erdély erdőborította hegyei, bőven termő földjei, Moldova zúgó folyói mind tollhegyre kíváncsiak, mint Népköztársaságunk szorgos népe fejté a szent és hűnyűk mélyén. Furja a petróleumkutatókat, írja és ülteti a hegyvidék erdeit, szánt, arat földjeit, a sugóvizet mellé hatalmas villanyerőműveket épít.

Mi lehet szebb iródnál téma, mint a nép szabadságért küzdelem, mint a legjobbjaink hősi, példás élete, mint a szocializmust dolgozó építő emberek élete, küzdelem, sikerei? Népköztársaságunk biztosítja annak a lehetőségét is, hogy újságírónk, íróink felkeressék hazánk csodálatos szépségű helyeit dolgozzanak, egyúttal munkáikat, megismerkedjenek azokkal, akik az élet hősei akik riportok, kétféleképpen, elbeszélések, regények témáinak válnak.

Szomiasan várja a dolgozó nép, hogy hősi tetteit megörökítsék. Népköztársaságunk gondoskodik arról is, hogy íróink minél tökéletesebb mű-

veket alkothassanak: iskolákat nyit újságírók, írók és költők számára.

Mindennek lehetőség mellett megalkotásai házakat is bocsát rendelkezésükre, ahol nyugodtan és gondatlanul írhatnak.

Tollat forgatók már husz éve, összehasonlítom a szívér múltat a dus jelenet a ma utasági lehetőségével, az iskolával, az alkotásai házzal, amelynek ösztönző segítségében én is részesültem.

Szeretném, ha tollam, amelyet fejezveknél forgatok hazám békéjéért erdszánt. A segítőre, amelyet hoztam, a Román Népköztársaság ad, úgy használdjam fel, hogy írásaim dolgozó társaságunk segítségét nyújtsonak.

Orosz Irén, író

A kolozsvári magyar színjátszás százhatvan éves. Ennek a hosszú időnek az utolsó négy esztendeje a kolozsvári Állami Magyar Színház munkája a Román Népköztársaságban.

Mit jelentett ez a négy év? Teljesen új játékrendet, hangy új szocialista forradalom hőseinek és a kommunizmus építőinek bemutatását, rá került a kozmopolitá, nyugati, polgári drámákat felváltották Gor-

kij, Ivanov, Vinta, Sofronov, Csepurin, Davidoglu, Háy vagy Süti és Hajdu darabjai.

Uj közönséget alakított ki ez a négy év. A közönség gerincét ma már a kolozsvári územek dolgozói, az egyetem hallgatói és az utkolozvári értelmiség tagjai képezik. A színház szakított eddigi helyhez kötöttségével. Ebben az évben nyolcvan városát és községet látogatott meg, arról is, hogy a kolozsvári évadot abbahagyta volna.

Népköztársaságunkban a Párt vezetéként kibontakozott kultúrforradalom olyan lehetőségeket teremt az állami színjátszásban, amilyent nem ismer a százhatvan év története. Ez a lehetőség az évkezdő közönség növekedő igényének felel meg. A „Mezítalás menyasszony”-t több mint ötvenezer néző látta. A „Romeo és Júlia”-t több mint negyvenezer, Gorkij: „Vasszá Zseleznov”-t több mint harmincezer. Ha ezeket a számokat összehasonlítjuk az egykori „rezmokord eszményekkel”, akkor képet kapunk arról, hogy mit jelentett a Román Népköztársaság magyar színjátszásának ez a négy év.

Megsokszorozódott lehetőségeket — megsokszorozódott, nagyszerű feladatokat.

Marosi Péter, a kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatója

A népi demokratikus rendszer egyetemünk hatalmas iramu növekedését és fejlődését eredményezte. A tanügyi reform óta, az elmúlt három évben az egyetem hallgatóinak száma két és félszeresére nőtt, az előtti évekhez viszonyítva. Különösen gyors a növekedés az ötéves és a Villamosítási tervvel szoros kapcsolatban álló karokban. Így három évvel ezelőt a matematika és fizika karnak összesen 56 hallgatója volt, ebben az évben pedig több mint 150 hallgató tanulja ezeket a szocialista építés szempontjából annyira fontos tárgyakat. A hallgatók száma mind jóval nagyobb arányban növekedett az ösztöndíjas helyek száma. A munkások és dolgozó parasztok fiait az egész iskolásgazdálkodás segítette.

Ujabb iskoláformák létesültek az egyetem keretén belül, úgy mint a Pedagógiai Főiskola és a Levélzótagozat és újak nőttek hazánkba, mint például a Jogi és Közgazdasági Intézet. Uj laboratóriumokat építünk és szerelvényeket megtelek új műszerekkel. Fejlődünk és fejlődésünk tovább, még nagyobb eredményekre kötelez.

Dezsi Ervin, a Bolyai Tudományegyetem tanára

Népi demokratikus rendszerünk megvalósítása a tanügyi reform is. E törvény életbelétele óta szá-

mos iskola létesült. Ez új iskolának tudományos képzettségű, műszaki és értelmiségi kádereket kell nevelnie.

A különféle középfokú iskolák elvégzése után nyitva áll az ut a tanulók előtt a főiskolák, egyetemek, intézetek felé. A munkás és paraszt szülő gyermekei ingyen tanulhatnak, sőt ösztöndíjban is részesülnek. Népköztársaságunk megadja a lehetőséget arra, hogy a tanulók képesüljenek megfelelően válasszanak az iskolák között.

A Kolozsvár-tartományi néptanács tanügyi osztálya az 1951-es évben a közoktatásügyi minisztériumtól mintegy 23 millió lejt kapott, amely iskolai, sport felszerelések, tanszerek stb.-re fordított. Falvakon központi internátusokat létesítettek, ahol román-magyar gyermekek együtt tanulnak, fejlődnek.

Rendszerünk nemcsak a tanulókat részesíti támogatásban, gondoskodik a tanárok, tanítók életszínvonalának emeléséről is.

Tanügyi kádereink száma napról-napra növekedik. Népi demokratikus rendszerünk jól felkészült tanárokat és tanítókat nevel, akik a dolgozó gyermekeit a közönség értékes tagjaivá nevelik.

Fángli Géza,

a tartományi néptanács tanügyi osztályának tanfelügyelője

Népi demokratikus rendszerünkben a kollektív gazdaságok a szocializmus építésének fontos pillérei

Ha visszapillantunk a felszabadulás előtti időkre, előtűnik áll az a tény, hogy akkor a dolgozó parasztság sorsa nem volt egyéb, mint a nyomorúságos létért folytatott szakadatlan küzdelem. A kizsákmányolás és a nyomor igája nehezedett a dolgozó parasztságra. Egyre több középparaszttá vált szegényparaszttá. Egyre több szegényparaszt maradt föld nélkül, ház nélkül, vált nincstelennek.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hazánk városi és falusi tömegeiben is forradalmi fellendülést váltott ki. A forradalomtól rettegő földesurak és burzsoák, hogy port hintsenek a dolgozók szemébe, 1921-ben „földreformot” hajtottak végre. Ez természetesen nem segített a nyomorúságon, az elmaradottságon. A primitív eszközökkel, kezdetlegesen megművelt, szétaprózott földeken, a szegényparaszt ezután sem tudott megélni. A betevő falatot, hogy biztosítsa éhező gyermekei számára, kénytelen volt a kulákoknál éhberért dolgozni, aminek az lett a következménye, hogy a földreformkor kapott kevés földcséke, az adósságok és az uszorkamat, valamint az adóterhek miatt, a kulák karmaiba került. A dolgozó parasztság helyzete reménytelennek látszott. Egyedül a Kommunista Romániai Pártja volt az erő, amely következetesen harcolt a kizsákmányolás ellen, a munkások és a dolgozó parasztlak felszabadításáért, szövetségéért. A hatalmon lévő kizsákmányoló kegyetlen terrorral igyekeztek elfojtani a kommunista harcot. Megtették a börtönök a nép legkiválóbb fiaival. Ez volt a mult.

A felszabadulás után, a Párt vezetésével, a munkásosztály és a dolgozó parasztság együttes harcának következtében, földet kaptak a szegényparasztok. A földesuri birtokok kizsákmányolása és a parasztlak való átadásával alapjában megrendült a földesuri kizsákmányolás rendszere. Ettől a perctől kezdve javult a dolgozó parasztlak élete. Pártunk és az állam egyre fokozódó mértékben segítette a szegény- és középparasztlakot.

A Szovjetunió segítségével megkezdtek nehéziparunk fejlesztését. Ennek révén hazánk munkásai megkezdhetik a traktorok, kombájnok, különböző mezőgazdasági gépek és eszközök tömeges gyártását. Népi demokratikus államunk egyre több gép- és traktorállományt létesített és ezen keresztül is segítette a dolgozó parasztlak munkáját. Az egyéni elszigetelt, szétaprózott földeken gazdálkodó szegény- és középparasztlak azonban még így is képtelenek megszabadulni a nyomortól. Az egyéni kisgazdaság, a szegénység kútforrása.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1949 március 3-5-i plenáris ülésén hozott határozata világosan megmutatta a dolgozó parasztlaknak az egyenes utat, amelyen haladva jólétet és boldogságot teremthetnek maguknak. Ezen az uton haladva sikeresen fejleszthetik mezőgazdaságunkat. A dolgozó parasztlak egyszersmindenkorra megszabadulnak a kizsákmányolástól. Ez az utat a kollektív gazdálkodás, amely bőséges, boldog életet biztosít a falvak dolgozóinak.

Pártunk történelmi nevezetességű határozata óta egyre több szegény- és középparaszt kezdett új életet. Az első kollektív gazdaságok megalakulásával gyökeresen megváltozott hazánk több mint ezer falujának arculata. A kollektív gazdaságokba tömörült parasztlakok nincsenek kiszolgáltatva a kulákok kénye-kedvének. A keskeny földdarabok, amelyek még az életszükséglethez feltétlenül szükséges javakat sem tudták biztosítani, nagykiterjedésű termőföldekké egyesültek. A gyenge, sovány tehenekkel huzott fackéket, traktorok és a legkülönbözőbb korszerű mezőgazdasági gépek váltották fel, amelyek lényegesen megkönnyítették a kollektív gazdaságokba tömörült parasztlak munkáját. A tudománytalan, clavult — kukorica, buza, kukorica — vetéskörföket az élenjáró szovjet mezőgazdaságtudomány által összeállított vetéskörfök helyettesítik.

Valamennyi kollektív gazdaságban ismerik a nagy szovjet tudósok, Micsurinnak azt a mondását — „Mi nem várhatjuk a természet adományait, a mi feladatunk, hogy kiharcoljuk azokat tőlünk.” — A nyár folyamán a Szovjetunióban járt román parasztküldöttség tagjai a Szovjetunió kolhozaihoz saját szemükkel látták, hogy a közösségi munkával milyen óriási eredményeket lehet elérni. Nemcsak uralkodni lehet a természet erőin, de meg is lehet változtatni azt, az ember javára, mint ahogy a Szovjetunióban ez most is folyik, a nagy szétlání természetátalakító terv végrehajtásával.

A kollektív gazdaságok megalakulásuk óta eltelt idő alatt nagyrészt valóra váltották a hozzájuk ígért reményeket. Amint a Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1951 szeptember 17-iki határozatából is kitűnik, a kollektív gazdaságok általában 25—50 százalékkal nagyobb átlag-terméseredményeket értek el hektáronként, mint ugyanazon határterületen dolgozó egyéni gazdálkodó szegény- és középparasztlak. Ez a magyarázata annak, hogy egyre több dolgozó paraszt belátja a kollektív gazdálkodás előnyeit és tömegesen kéri felvételüket a meglévő kollektív gazdaságokba. Más falvakban pedig engedélyt kérnek új kollektív gazdaságok alakítására. A Nagyványa-tartományi Börvej községben 1949-ben 42 család alapította meg az „Előre” kollektív gazdaságot. Az eredményeket látva, ma már a kollektív gazdaságnak 554 család a tagja.

Kolozsvár-tartomány kollektív gazdaságai is bebizonyították, hogy a tudományos alapokon a szovjet mezőgazdaság fejlett módszereivel sokkal különb terméseredményeket értek el, mint az egyéni gazdálkodó parasztlak. Enyed-rajonban az enyed-szektorkirályi „Vörös Csillag” kollektív gazdaság tagjai szovjet mezőgazdasági módszerek tanulmányozása alapján dolgoztak s 2700 kilós hektáronkénti átlagtermést értek el burzából akkor, amikor a magángazdaságok hektáronkénti átlagtermése az ott 1200—1300 kiló. A harasztosi „Sarló és kalapács” kollektív gazdaság tagjai a napraforgó mesterséges beporzását szovjet módszerrel végezték. 1900 kiló napraforgójuk termelt hektáronként. Az egyéni dolgozó szegény- és középparasztlak hektáronkénti napraforgótermése, még a 800 kilót sem éri el. Sorra vehetjük így tartományunk minden kollektív gazdaságát. Mindenütt hasonló eredmények bizonyítják a kollektív gazdálkodás felsőbbrendűségét, a régi szétaprózott gazdálkodással szemben. Gazdag terményeiket a kollektivisták az alapszabályzat szerint osztották el. Mindenki úgy részesedett, ahogyan dolgozott. A terméseredmények óta a szorgalmasan dolgozó kollektivisták házatájáról eltűnt a nyomor, a szegénység, beköszöntött helyébe a jólét.

A kollektív gazdaságok tagjai most már belátták, hogy a gazdaság fejlődésével szorosan összefügg személyi jólétük. Megértették azt, hogy tervszerű, öntudatos, fegyelmezett munkával hozzájárulnak a kollektív gazdaság megerősödéséhez, ennek révén pedig egyéni jövedelmüket is lényegesen növelik. Ahhoz azonban, hogy a kollektív gazdaságok valóban a szocializmus építésének fontos munkahelyei legyenek és a kollektivistáknak boldog, békés, bőséges életet biztosítsanak, a tagoknak mindig szemelőtt kell tartaniok és meg kell szivlelniök Szétlání elvtársnak az élmunkás kolhozparasztlakhoz intézett szavait: — „Tölteket csak egyet várunk el: azt, hogy becsüljétek a dolgozókat, a kolhoz jövedelmét a végzett munka arányában osszátok szét, kíméljétek a kolhoz tulajdonát, kíméljétek a traktorokat és gépeket, gondozzátok, ahogy illik lovaitokat, teljesítsétek azokat a feladatokat, amelyeket munkás és parasztlak államatok éltek kitűzött erőtársétek a kolhozokhoz és kergessétek ki a kolhozokból az oda beférkőzött kulákokat és kuláktámogatókat.”

Kovács Béla.

a kolozsvár. Mezőgazdaságtudományi Intézet tanára

Néphadseregünk - népi demokratikus rendszerünk megvalósítása

A munkásosztály, miután a Párt vezetésével létrehozta népi demokratikus rendszerünket, a proletár diktatura egyik formáját, rátért az új típusu hadsereg megalakítására. A hadsereg megalakítására, amely szívvé és lélekkel a dolgozó nép érdekeit szolgálja Népi hadseregünk építésében a Román Munkáspárt felhasználja a Bolsevik Párt gazdag tapasztalatait, amelyeket az az új típusu hadsereg megeremtése folyamán szerzett. A marxista-leninista tanok következetes alkalmazásával Pártunk a szocializmusért és békéért folyó harcot szorosán összeköti államunk védelmének folytonos megerősítéséért vívott harccal.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs rámutatott arra, hogy az új hadsereg népünk demokratikus vívmányainak védelmezője, a Román Népköztársaság függetlenségének és szuverenitásának védelmezője kell, hogy legyen, ugyanakkor pedig a hazafias és állampolgári nevelés egyik iskolája.

Népünknek ma új típusu hadserege van, amely a dolgozó nép érdekeit szolgálja, hűséges népi demokratikus rendszerünkhez és védelmezi Népköztársaságunk nemzeti szuverenitását és függetlenségét — mondták október másodikán Emil Bodnár hadsereg-tábornok elvtárs, a RNK Fegyveres Erőinek minisztere.

A Párt útmutatásai, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs személyes utbaigazításai jelzőlámpát jelentettek hadseregünk számára forradalmi átalakításának útján.

A „Tudor Vladimirescu” hadosztály létesítésétől kezdve egészen néphadseregünk megalakításáig a Párt vezetése és gondoskodása meghatározta a sikeres sorozatát, s az elért eredményeket mai hadseregünk kialakításáig. A Párt által vitt következetes harc nyomán létrejött népi demokratikus rendszer, — amely a proletár diktatura egyik formája, — lehetővé

tette egy ilyen hadsereg megalakítását.

Népi hadseregünket ma a dolgozóknak, a szocializmus építőinek forró szeretete övezi. A dolgozók tudják, hogy néphadseregünk megvédi munkájukat és békés életüket. Dolgozó népünk, amely a Párt bölcs vezetésével építi a szocializmust, tudja, hogy a mai hadsereget fiaik alkotják. Tudja, hogy hadseregünk tisztjei a városi és falusi dolgozók fiaik, akiknek ugyanazok az osztályérdekeik, mint a katonáknak. A dolgozóknak a néphadsereg iránti nagy bizalma a Párt harcának eredménye, amely az élet és a béke szolgálatába erőteljes hadsereget tudott állítani.

A Román Munkáspárt széleskörű és állandó politikai nevelő munkát végez hadseregünkben a tiszték és katonák között. A Pártnak és Gheorghiu-Dej elvtársnak személyes gondoskodása a néphadsereg és annak tagjai iránt oly sokoldalú és átfogó, hogy katonai életünkben és katonai munkánkban nincsen egyetlen olyan terület sem, ahol ennek hatása ne érződne. A politikai nevelés terén, a magasabb katonai tudomány elnyeréséért folytatott harcban, a katonák legjobb életkörülményeinek biztosításában egyformán megvitatkozik ez a különös gondoskodás.

Ma, a Párt gondoskodásának következtében néphadseregünk katonái többé nem éheznek, nincsenek megaláztatva, kigunyolva és nem járnak a tudatlanság sötétjében, mint a multban, a tőkés-földesuri rendszer idején. A néphadsereg katonája új ember, felvilágosult, értékes, jól képzett, jól táplált és jól felszerelt. Az az orvosi gondoskodás, amelyben hadseregünk katonái részesülnek, annak a szétlání tanításnak a nyomán történik, hogy a legértékesebb tőke az ember.

A katonai klubok létesítése nyomán a laktanyák változatos lehetőséget nyújtanak a kato-

náknak a különböző sportok gyakorlásában.

A laktanyák ma a katonák szeretett otthonai. A dolgozók fiaik, akik ma a Román Népköztársaság katonáinak büszke egyenruháját viselik, tudatában vannak nemes hivatásuknak, amelyet az ország védelmében betöltenek és készek arra, hogy megfelelő választ adjanak mindazoknak, akik megkísérelnek, hogy hazánk szuverenitását megsértsek. Néphadseregünk katonái folytonosan elsajátítják a Párt tanításait és érzik a Párt szerető gondoskodását. Tudják azt, hogy a dolgozók, a Párt és Gheorghiu-Dej elvtárs szeretetét élvezik.

A Párt és Gheorghiu-Dej elvtárs iránti határtalan szeretetük megmutatására hadseregünk katonái hazafias munkába lendültek, új és jelentős sikereket értek el harci és politikai felkészültségükben. Május 8, Augusztus 23, Október 2, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója és szeretett Népköztársaságunk kiáltványának 4. évfordulója tiszteletére.

A nagy feladatokat, amelyek előttünk állnak, — ezeket a feladatokat a Párt állította elének, s a dolgozó nép érdekeit szolgálják, — teljesítjük, mert mi a szovjet katonák ragyogó példáját követjük, azokat, akik a Nagy Honvédő Háború ádáz harcában az összes nehézségeket legyőzték. A Párt tanít bennünket arra, hogy miként kell feladatainkat teljesíteni hazánk szabadságának és függetlenségének megvédésében. Újabb sikereket kell elérnünk a szovjet katonai művészet elsajátításában, a szovjet katonák magas készségeinek elsajátításában. Így teljesíthetjük hazánk és Pártunk iránti kötelességünket, így válunk továbbra is érdemesebbé a dolgozóknak a Párt és Gheorghiu-Dej elvtárs bizalmára.

Constantinescu Constantin
főhadnagy

Bere Anna egyre szebbnek látja életét...

Alig várja, hogy hazatérjen. Legszívesebben szaladna, de sikos a járda s így csak lépésben mehet. Szája körül apró mosoly bujkál. Vajjon, mit fog szólni édesanyja, ha megtudja tervét? .. Még ilyen hosszúnak sohasem tűnt a gyermekszünetes Pata-utca.

Édesanyja, mint mindig, most is az ablakból lesi, s amint meglátja, siet ajtót nyitni.

— Megfáztál-e? — kérdezi. — Gyere, állj a kályha mellé.

Anna észre sem vette a hideget. A meleget sem érzi most, úgy lefogalja a gondolatok. Megfogja a kályhát, kezét, aztán erősen magához szorítja s vidám, dühözött nevetés tör fel mellől.

— Mi van veled, te? — hőköl meg Bere néni s ki akar szabadulni a fesszes álelésből, de Anna nem engedi.

— Tudja, édesanyám — kezdi nagy későre — rádióknak lesz... Ne nézzen úgy, édesanyám! Iól hallotta. Ma délben végképp elhatároztam a rádióvételt. Sokan vettek már az üzemből. Miért ne legyen nekünk is?

Bere néni még mindig szótlanul áll a lánya előtt. Aztán, hogy meglepetését palástolja kimegy a konyhába. Anna mosolyogva néz utána. Szinte gondolta, hogy így lesz. Édesanyja mindig nehezen hűle el, ha valami jóvald történi életükben. Pedig az utóbbi időben ugyancsak elég történi. De mennyi!

Bere Anna a kolozsvári „Triumf” szerelőmunkása, most, a meleg, alkonyati szürkességben uszó szoba közepén újra átgondolja az utóbbi évek eseményeit...

Sakképpel munkásként került a gyárba, majdnem öt esztendővel ezelőtt. Akkoriban kerültek lakat alá a szabotáló tulajdonosok s a gyár vezetését a kommunista vezeték a kezükbe Péna, nyersanyag ugyiszlóvaln egyáltalán nem volt, mégis folytatni kellett a munkát, megmutatni, hogy a munkások maguk is képesek vezetni. Anna az első között harcolt a gyárért. Nem egyszer benn is aludt a gyárban, mert éjjel-nappal dolgoztak s csak egy-két órát, ha pihentek. S milyen nyomorúságos körülmények között kellett akkor dolgozniuk!... Csak úgy süvített a szűk műhelyben a hideg téli szél. Ocska gépek, rossz szerszámok...

Egy szünet, decemberegi napon nagy hirrel állított haza. Akkor még a Csákány-utcában laktak, egy vízes, szűk helyiségben.

— Mától kezdve népköztársaságban élünk, édesanyám!

Anna együtt ufjongott, lelkesedett a többi sokmillió dolgozóval. Tudta: hamarosan megindul az élet a gyárban. És — nem is csalódott. Iól az államosítás, majd az üzemből-vétel: új gépek, új emberek. Aztán az állami tervek építkezés, újra gépek és emberek. Páros versenyzés. Lők tüntek fel egyik gépnél is, a

másiknál is. Tanulókor, kulturesetek, ünnepélyek...

A konyhából rakosgatás, jövemenés hallatszik. Annának újra a rádióvételt jut eszébe. Édesanyja akkor is így meg volt lepődve, amikor megmondta egy évvel ezelőtt, hogy új lakásba költöznek. Egyszerűen nem tudta elképzelni, hogy nekik más lakásuk is lehet, mint az a nyirkos, egészségtelen lyuk a Csákány-utcában. Meg aztán, mikor bejelentette, hogy megy a tengerpartra, Eforiába nyaralni... Meglepetés volt számára egy új ruha, még egy szinkhárgy is. Most már más: senekari ülésből gyönyörködtek végig a „Vörös pipacs”-ot...

Villanyt gyújt, aztán megrakja a tüzet s kisiet az anyjához. A konyhában még hideg van. Az öregasszony spájrol a fával. De mindjárt megfelfűkésik a fűtést, amikor anyja eszébe jutatta az előbbi beszélgetést.

— Hogy is lesz azzal a... azzal a rádióval? — kérdezi most már bátrabban.

— Ugy, hogy hamarosan megveszszük. Legelőbb nem fog uthon unatkozni. Igaz? Kacagjow, no egy kicsit...

— Hagyj most el... Anna tudja, mire gondol az édesanyja. Arra, hogy telik-e rádióra, mert az drága dolog. Hogyne telne. Elmunkás jövedelme elég szilárd alap a rádióvételt terv megvalósítására. S lesz még több is!

Gs. J.

Az amerikai kormány hallatlan büncselekményét követ el a nemzetközi jog, a normális diplomáciai kapcsolatok és a béke ellen

VISINSZKIJ ELVTÁRS BESZÉDE AZ ENSZ POLITIKAI BIZOTTSÁGÁBAN

Visinszkij elvtárs az ENSZ politikai bizottságának december 21-i ülésén újabb más beszédet mondott az Amerikai Egyesült Államok agresszív cselekményeit és más államok belügyeibe való beavatkozása kérdéséről.

Különféle küldöttségek egész sor képviselője szólalt fel itt — kezdte beszédét — Mindegyik a maga módján, Kanada, Belgium, a Kuomin-tang, Costa Rica, Jugoszlávia, Brazília és több más ország képviselője — engedélyt meg, hogy közéjük soroljam szomszédomat, Anglia képviselőjét is — ugyanannak az agresszív Atlanti tőmbje tagja, vagy pedig annak határvédője tartozik és ez határozza meg állástoglalását is az adott kérdésben.

A rosszakaratú felszólalások oka érthető. Fontos kérdésről folyik a szó. Arról van szó, hogy a Szovjetunió — és ez a fő oka annak, hogy a Szovjetuniót támadások érik — a legfőbb és legnagyobb akadály, mondhatnám leküzdhetetlen akadály az új világháború utáiban. Az önök Atlanti tőmbje pedig új világháború fele meggye ennek a háborúnak törvénye felé taszítja az egész emberiséget.

Az október 10-i törvény újabb lépés az új világháború felé. Nevetséges és furcsa hallani — önök akik mondják, maguk sem hiszik — hogy ezt a törvényt sohasem fogják alkalmazni; hogy sohasem fog „lantasztikus céljainak” érdekében működni — mint azt itt például tegnap Mansfield mondotta.

A törvényeket nem azért írják, hogy ne legyenek érvényesek, hanem azért, hogy gyakorlati tevékenység épüljön rájuk. A törvényeket azért írják, hogy irányít szabjanak a gyakorlati tevékenységnek és hogy ez a gyakorlati tevékenység olyan gyakorlati eredményekkel járjon, amilyeneket a kérdéses törvény értelmében tőle várunk.

Ez a törvény már jóval azelőtt érvényben volt, hogy kihirdették és 1951 októberében a kongresszus határozata csupán a pecsétet ütötte rá.

Erre a bizonyítékokat előterjesztjük. Kész vagyok folytatni a vitát. Vizsgáljunk meg minden bizonyítékot végig. Helyezzük őket az asztalra.

Önök nem teszik meg ezt, mert nem merik megtenni, mert nincsenek érveik nincsenek bizonyítékaik.

Hogy végezzek ezzel a kérdéssel, szükségesnek tartom összetölgelni azt amit kizárólag kongresszus tagok kijelentéseire támaszkodva bebizonyítottunk. A kongresszus tagok e kijelentéseket az amerikai képviselőház külügyi bizottságában tették. Mi, ismerték be?

Beismerték először is azt, hogy az október 10-i törvényhez hozzáiktatott módosításnak, következésképpen az egész október 10-i törvénynek az a célja, hogy a Szovjetunióból és a népi demokráciákból érkezett úgynevezett „menekültek” közül egyes személyeket és egész csoportokat pénzeljenek és toborozzanak, belőlük katonai alakulatokat szervezzenek, olyan katonai alakulatokat létesítsenek, amelyeket — éppúgy, mint az egyes személyeket — fel lehet használni az Atlanti tőmb terveinek megvalósításakor.

Beismerték másodszer, hogy ilyen katonai alakulatok megteremtése és a Szovjetunióból valamint a népi demokráciákból menekült személyeknek, továbbá az említett országok területén tartózkodóknak katonai vállalkozásokba való bevonása azt a célt szolgálja, hogy „nagykapacitású rohamcsapatot alakítsanak — mint Dulles mondotta — és megfelelő helyeken elhelyezzék azt a Szovjetunió határai mentén és romboló eszközöket használják fel politikai rendszereket ellen” az ez országokban, a nép szabadság akaratából megszűnt állam és társadalmi rend ellen.

Beismerték harmadszor azt, hogy a fentebb említett országok elleni ellenséges alakulatokat és ellenséges tevékenységbe bevont egyes személyeket az erre a célra előirányzott százmillió dolláros összegből az Egyesült Államok továbbá az Atlanti tőmb más tagállamai területén, avagy az említett országok területén alakítják meg.

Beismerték negyedszer, hogy ezeket a katonai alakulatokat nemzeti ezredeszlókkal katonai megkülönböztető jelzésekkel, megfelelő parancsnoksággal alakítják meg.

Beismerték ötödször, hogy ezeket a katonai alakulatokat nemzeti légiaként beiktatják az Atlanti tőmb hadseregébe.

Beismerték hatodszer, hogy a fentemlített célokra szervezett katonai alakulatok megteremtésén kívüli naború önkéntesek, szökevényesek és egyéb úgynevezett menekültek egyes csoportjait, vagy egyes ilyen személyeket, arra használják fel, hogy terrorizálják az említett országok lakosságát („felületet keltenek” — mint a kongresszusi tagok mondták), terrorcselekményeket hajtsanak végre.

Nem véletlen, hogy senki — az USA hivatalos képviselője sem — próbálta egyetlen szóval is helyreigazítani, meg kevesebbé cáfolni azt, amit mondtunk. Ez érthető is, mert a cáfoláshoz megfelelő adatokra, tényekre van szükség.

Az október 10-i törvény és Kersten módosítása hallatlanul megsérti a nemzetközi jog alapvető és elemi szabályait és elveti kétségtelenül ez letegett Austin szemel előtt, amikor Kerstenhez intézett leveleiben azt írja, hogy „a világ jelenlegi állapota valami olyant követel, ami elter a nemzetközi jog régi törvényeitől” és „minden, az ENSZ nevéhez méltó kódexnek el kell ismernie napjainknak ezt a létfontosságú tényét” — vagyis el kell ismernie, hogy a nemzetközi jog általános el fogadott szabályai és elvei ma már nem megfelelőek az USA számára és hogy ezeket az új nemzetközi jogszabályokai helyettesíteni. Ez Austin szava szerint „létfontosságú tény” és milyenek ezek az új jogszabályok? Két szóval lehet őket jellemezni: „palást és tör”. A „védelem”ről szolo trázisok jelentik azt a palástot, amely az agresszió törét takarja.

Mansfield ur megkísérelt módot keresni az amerikai kormány e hallatlan lépéseinek igazolására. Azt mondta, hogy mikor a naci hódítók szovjet területre behatoltak, a Szovjetunió nem tagadta meg a leggyvert azoktól a kultúrdiktól, akik leggyvert kettek tőle és hogy az elmúlt háború alatt sok ilyen ember harcolt együtt a Vörös Hadsereggel, valamint, hogy a hódítók aita megszállott országokból sok ember harcolt a nyugati szövetségesek soraiban. Ez azonban szerencsétlen hasonlat, mert meg Mansfield urnak is meg kellene értenie, hogy itt egészen más jelenségekről, teljesen különböző dolgokról van szó. Mas dolog az, ha egy agresszor által megtamadott állam az agresszióval való szembeszállás céljára külföldiek segítségét veszi igénybe és ismét más az, amikor egy állam békeidőben — amikor semilyen támadás nincs és amikor ennek a támadásnak semminemű veszelye nem lenyegeli — katonai alakulatokat szervez és képez ki egy másik állam polgáraiból, hogy ezeket a megfelelő időben ezek ellen az államok ellen vessze be, azoknak az embereknek a hazája ellen, akiket telberelnek, megvásárolnak a népek, hazájuk elleni harcra. Ezeket a bandákat úgynevezett szökevényekből szervezik, akik a valóságban nem mások, mint renegátok és hazaárulók. Természetesen ezek között olyan emberek is vannak, akiket becsaptak, vagy akik egyszerűen az éhhalál küszöbén állnak és már nem gondolnak becsületükre, hanem csak egy falat száraz kenyerre. De amikor önök ezeket az embereket kiválogatják, bevonják katonai egységeikbe, nemzeti egyenruhát adnak rájuk, kiképezik őket, fizetnek nekik és arra készítik elő őket, hogy majd később résztvegyenek az ellenünk irányuló teyveres támadásban — akkor mi jogcsan állapotjuk meg, hogy önök hallatlan büncselekményt követnek el a nemzetközi jog ellen, a nemzetköz. jog elvei ellen, államaink között jelenleg is fennálló normális diplomáciai kapcsolat és a béke ellen.

Ha Mansfield ur lelkiismeretes lenne és becsületesen akarná kezelni az általa feltett kérdést, hogy becsátott-e a szovjet kormány területére olyan kommunistákat akik kijelentették hogy a Szovjetuniót kívánják védelmezni, stb., akkor erre kimérítő választ kaphatna J V Sztálinnak a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének Roy Howardtól az amerikai „Scripps Howard Newspaper” nevű újságról azt elnökével 1936-ban folytatott beszélgetéséből. Howard „Akkor amikor a Szovjetunió és az USA közötti diplomáciai viszony létesült Roosevelt elnök és Litvinov ur önnepélyesen jegyzéket váltott a propaganda kérdésében. Litvinov ur Roosevelt elnökhez intézett levelének 4 pontja kimondja a szovjet kormány kötelezettségét hogy nem engedli meg területén semmilyen szervezet vagy csoport alakítását, vagy ottlétét és a maga te-

rületén megteszi a megelőző rendelkezéseket bármely olyan szervezetnek, vagy csoportnak vagy valamilyen szervezett, vagy csoport képviselőjének vagy hivatalos személyének az Egyesült Államok egésze, vagy valamely része, vagy területe, vagy birtoka ellen irányuló tevékenység ellen mely szervezetek és csoportok célja a politika, vagy társadalmi rend megdöntése, előkészület annak megdöntésére, vagy erőszakos uton való megváltoztatására.”

„Kérem önt Mr. Sztálin — mondotta a továbbiakban Howard — magyarázza meg nekem hogy Litvinov ur miért írta alá ezt a levelet ha a fenti pont alapján vállalt kötelezettségek teljesítésében nem egyeztetettel össze a Szovjetunio kívánásaival, vagy pedig nem áll módjában?”

Sztálin: „Az ön által idézett pontból folyó kötelezettségek teljesítése módjában áll mi ezeket a kötelezettségeket teljesíteni és teljesíteni is fogjuk — Alkotmányunk értelmében a politikai emigránsoknak joguk van területünkön élni. Menedékjogot biztosítunk nekik pontosan úgy ahogy az USA is menedékjogot ad a politikai emigránsoknak. Teljesen világos, hogy mikor Litvinov ezt a levelet aláírta, abból indult ki, hogy a benne foglalt kötelezettségek kölcsönös jellegűek.

Ön Mr. Howard a Roosevelt — Litvinov egyezményvel ellentmondónak tartja-e azt, hogy az USA területén orosz fehérgárdista emigránsok tartózkodnak, akik propagandát folytatnak a szovjetek ellen és a kapitalizmus mellett, amerikai polgárok anyagi támogatását élvezik és néha terroristák csoportokat alkotnak? Nyilvánvaló, hogy ezek az emigránsok menedékjogot élveznek az USA-ban. Ami minket illet, mi sohasem túrnénk meg területünkön egyetlenegy terroristát sem, bárki ellen is terveljen büncselekményeket. Az USA-ban a menedékjogot nyilvánvalóan sokkal tágabban értelmezik, mint a mi országunkban. Mi nem törökszünk erre.

Ön azt hozhatja fel ez ellen, hogy mi együtt érünk azokkal a politikai emigránsokkal, akik országunk területére jöttek” — mondotta J. V. Sztálin, majd így folytatta: „De vajon nincs olyan amerikai polgár, aki együttérez azokkal a fehérgárdista emigránsokkal, akik propagandát folytatnak a kapitalizmus mellett és a szovjetek ellen?”

Következésképpen miről van szó? Arról van szó, hogy ne segítsük őket a személyeket, ne pénzeljük tevékenységüket. Arról van szó, hogy egyik állam hivatalos képviselője se avatkozzon bele a másik ország belső életébe. A mi hivatalos képviselőink becsületesen teljesítik ezt a kötelezettséget. Ha bárki közülük vetett, csak mondják meg nekiünk.

Ha nagyon messze mennénk és követelnénk, hogy az USA-ból utasítsák ki az összes fehérgárdista emigránsokat, ez megsértése lenne mind az USA-ban, mind a Szovjetunióban érvényes menedékjognak. Itt bizonyos észszerű határt kell megállapítani a követelések és az ellenkövetelések szempontjából.

Litvinov a Roosevelt elnökhez intézett levelet nem magánszemélyként írta alá, hanem egy állam képviselőjeként, éppúgy, ahogyan ezt Roosevelt elnök is tette. Egvezményük két állam közötti egvezmény. Amikor Litvinov és Roosevelt elnök ezt az egvezményt aláírta, mint két állam képviselője, államuk képviselőjének tevékenységét tartotta szem előtt, kik nek nem szabad és nem is fognak beavatkozni a másik fél belligyeibe. A mindkét országban fennálló menedékjogot ez az egvezmény nem érintheti. Ilyen keretek között kell értelemzni a Roosevelt — Litvinov egvezményt, mint két állam képviselőjének egvezményét.”

Ime, itt van önöknek a válasz a feltett kérdésre. Ezt a választ Joszif Visszarionovics Sztálin, kormányunk elnöke meg 1936-ban adta.

Mansfield és a többiek minden erővel bizonyítani akarják, hogy a béke-

bizottságok a szovjet külpolitika eszközei más államokban. Az ilyen kijelentések természetesen semmiféle kritikát sem bírnak ki.

Durva elferdítése lenne ez a való helyzetnek, nyilvánvaló rágalom lenne, mert a valóságban

a békeidő, az új háború veszélyének elhárítását célzó törekvés természetes törekvése a békeszerződésnek, amelyek meg akarják akadályozni az emberiségre szerencsétlenséget hozó világháború borzalmának megismétlődését. A szovjet külpolitika ugyanezeket a célokat, a béke megszüntetését, az új háború veszélyének elhárítását szolgálja. Eppen ezért élvezzi a békes szovjet külpolitika a milliók és milliók bizalmát valamennyi országban, mert megfelel a milliók tömegek reményeinek, vágyainak, törekvéseinek.

Az október 10-i törvénnyel kapcsolatban az USA képviselői azzal az állítással próbálkoztak, hogy ez csupán valamiféle elméleti törvény, amelynek nincs semmilyen gyakorlati jelentősége. Ezek azonban üres szavak. Kiderül ez a következő tényekből a Szovjetunio Legfelső Bíróságának katonai kollégiuma a napokban foglalkozott két amerikai diverzans — Oszmanov és Szarnacev — ügyével. Mind a ketten a szökevények közül valók, azok közül, akiket az USA rendszeresen a maga szolgálataiba edesget és továbbra is edesgetni támaszkodik.

Ezeket a diverzánsokat ez év augusztusában egy amerikai repülőgépről ejtőernyővel ledobták a Moldvai Szovjet Köztársaság területén, de elfogták őket. Hamis okmányokat, legyvert, mérget és egyéb diverziós és terrorista cselekmények elkövetéséhez szükséges eszközöket, továbbá nagy pénzeszekeket találtak náluk.

Felvilágosításul — különösen a görög küldöit számára — itt mindjárt

elmondhatom, hogy a New York Herald Tribune december 20-i számában olvasható közlemény szerint, ezeket az amerikai kemeket Görögországban részestítették külön képzésben terreptanból, ejtőernyővel való legrásból, diverziós és terrorcselekmények megszervezéséből — Görögországból otttek őket amerikai repülőgépek, amerikai tisztikés részében a legrás színhelyére.

Ha megvizsgáljuk ezeket a tényeket és emlékeztünkbe idézzük a bolgár, a magyar, a román, a csehszlovák és a lengyel kormány jegyzékeit, amelyek számos tényt sorolnak fel az amerikai kemszolgálat úgyneveinek ilyenennemű tevékenységére vonatkozólag, akkor teljes világossággal kiderül, hogy minden alapot nélkülöz az az állítás, amely szerint az efféle intézkedéseket anyagilag támogató október 10-i törvény, valamilyen elvont törvény, amely nem lépett hatályba.

Ez a törvény hatályba lépett, hatályban van oly célok érdekében, amelyekről a törvény egyértelműen beszél. Ezt senki sem merheti tagadni. Ennélfogva a Szovjetunio küldöttsége teljes mértékben támogatja a politikai bizottság és a közgyűlés elé terjesztett javaslatát a következő szövegezésben: „A közgyűlés elítéli az Amerikai Egyesült Államokban hozott „köleszsön biztonagságról szolo 1951 évi törvényt”, amely pénzeszekeket irányoz elő egész sor állam ellen folytatandó fellforgató tevékenységre, mint agresszív lépést és más államok belügyeibe való beavatkozást, amely összeegyeztethetetlen az Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmányának elveivel és általában, elfogadott nemzetközi jogszabályokkal és javasolja az Amerikai Egyesült Államok kormányának, tegye meg a szükséges intézkedéseket a törvény hatályon kívül helyezésére” — mondotta befejezésül Visinszkij elvtárs.

SPORTOLÓINK ORSZÁGSZERTE SPORTVERSENYEKKEL KÖSZÖNTIK NÉPKÖZTÁRSASÁGUNK KIKIALTÁSÁNAK NEGYEDIK ÉVFORDULÓJÁT

Népköztársaságunk minden részében december 30-án nagy sportversenyeket rendeznek a Román Népköztársaság kikiáltása 4-ik évfordulóján. Mindenütt, ahol évekkel ezelőtt kihalásánlatlan mezők, üres földterületek voltak, ott ma már jól felszerelt sporttelepek állnak a sportolni vágyó fiatalok rendelkezésére. Az utóbbi években több mint 1500 röplabdapálya, 500 kosárlabdapálya, 45 uszoda és számos sportstadion épült és ez mind annak a bizonyítéka, hogy a Román Munkáspárt és kormányunk fokozott mértékben gondoskodik a dolgozó nép sportolási lehetőségének megteremtéséről.

December 30-án, vasárnap Kolozsváron a következő sportesemények kerülnek megrendezésre: Jégkorong: A Lokomotiva Vörös

Hadsereg-utja 5 szám alatti pályán délután 3 órakor Tudomány—Sparták (Marosvásárhely) barátságos jégkorong mérkőzés. Torna: A Vasas női, férfi és gyermek tornászszakosztálya a Baritú-utca 24 szám alatti Mechanikai Intézet tornatermében nagy háziversenyt rendez, délután 4 órai kezdettel. Asztalitenis: Déléltől 9 órakor a Lokomotiva sportközösség rendezésében nagy asztalitenisz verseny az összes sportközösségek részvételével. Kosárlabda: Déléltől 10 órakor Tudomány—Herbák János női és férfi kosárlabda mérkőzés a 2-es számú magyar fiúiskola tornatermében. Röplabda: Déléltől 10 órakor Hadsereg—Tudomány férfi, Haladás—Tudomány női mérkőzés a 2-es számú román fiúiskola tornatermében.

Ünnepi nagygyűlés Kolozsváron

Népköztársaságunk kikiáltásának 4-ik évfordulója alkalmából a Magyar Népi Szövetség Kolozsvár tartományi szervezete december 30-án déleltől 11 órakor ünnepi nagygyűlést tart a „Bolyai-egyetem” dísztermében. (Arany János-utca 11.)

Az előadást Takács Lajos nemzetiségi miniszterhelyettes, a Magyar Népi Szövetség központi végrehajtó irodájának tagja tartja.

Színház — Mozi — Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA: December 30-án, vasárnap délután 3 órakor: Tosca. Hétfőn, december 31-én délután 5 órakor: Szévíllai borbély.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: Dalolva szép az élet. Zenés viziték. Előadások kezdete: 4 6 8 10 órakor. Vasárnap és ünnepnap fél 9 és fél 11 órakor matiné.

ALLAMI MAGYAR OPERA: December 30-án, vasárnap este 8 órakor Windsoni vig nök. December 31-én, hétfőn este 8 órakor: Cigánybáró.

HALADÁS MOZGO: Dalolva szép az élet. Zenés viziták. Előadások kezdete: 3 5 7 9 órakor. Vasárnap déleltől 9 és 11 órakor matiné. Ünneppanokon 9 és 11 órakor matiné.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Szombaton, december 29-én délután 3 órakor: Ellenségök. (Tizenöt cdszer).

MUNKAS MOZGO: Tengeri sas. Előadások kezdete: 3 5 7 9 órakor. Vasárnap déleltől 11 órakor matiné.

ALLAMI BARSZINHAZ MŰSORA: Szombaton, december 29-én délután 3 órakor: Terüli táska.

„AUGUSZTUS 29” MOZGO: December 28-tól január 2-ig: Nagy Feter I. része. Január 3-9-ig: II. rész. Vasárnap déleltől 11 órakor matiné.

ALLAMI BARSZINHAZ MŰSORA: Szombaton, december 29-én délután 3 órakor: Terüli táska.

UJ IDÖK MOZGO: Ifjúsági film-ünnepély. A berlini világcifjúsági találkozó és „A pionirok palotája”. Előadások kezdete: 3 5 7 9 órakor. Déleltől 10 órakor matiné.

MOZI: MAXIM GORKIJ MOZGO: Utolsó verseny. Előadások kezdete: 3 5 7 9 órakor. Vasárnap és ünneppanokon déleltől 9 és 11 órakor matiné. NEPMOZGO (Populár): Naplók és éjszakák. Előadások kezdete: 3 5 7 9 órakor. Vasárnap és ünneppan déleltől 11 órakor matiné.

Világosság Szerkesztőség Horea-ut 6, II. emelet. Telefon: 18-35. Kiadóhivatal Molotov-utca 16. Telefon: 19-11.